

Bemærkninger til forslaget

Socialdemokraterne finder det meget værdifuldt, at vores unge benytter de muligheder, der er for at tage til udlandet og dygtiggøre sig, som led i deres uddannelse.

På tilsvarende vis er vi positive over for, at vi i Danmark tager unge mennesker fra tredjelande ind som led i deres uddannelse. Men det skal ske på en holdbar og forsvarlig måde. Derfor skal vi med alle midler sørge for, at de får den relevante uddannelse, medens de er her. Alt andet ville være uværdigt.

Antallet af praktikanter (trainees) som kommer til Danmark fra landene omkring Østersøen og fra resten af Central- og Østeuropa er i voldsom stigning. Beklageligvis er der alt for mange eksempler på, at opholdet for disse unge mere har karakter af brug af ulovlig billig arbejdskraft end af at oplære praktikanterne i fagene.

Især inden for landbruget er det et særdeles udbredt fænomen, men også inden for skovbrug, gartneri og byggebranchen vinder denne form for import af billig arbejdskraft indpas på det danske arbejdsmarked. Praktikanterne er mest populære i høsten, når der plukkes bær eller klippes pyntegrønt. Tilsvarende ser vi ofte landbrugspraktikanter, der ikke har landbrugserfaring i deres hjemland, men som er uddannet tømrer eller murer. Disse unge indgår i den daglige drift samtidig med, at de bygger en ny staldbygning eller lignende for landmanden.

Oftentimes ses det også, at store grupper af praktikanter ansættes samlet, uden at der er tale om uddannelse. Dermed udfører praktikanterne reelt billigt illegalt arbejde for arbejdsgiveren/virksomheden.

Der er således eksempler på bureauer for praktikantformidling, som organiserer denne trafik. Ofte cirkulerer praktikanterne mellem flere arbejdsgivere efter behov.

Der er således tale om, at billig illegal arbejdskraft forsøges lovliggjort med betegnelsen »praktikant«. Det er ganske utilfredsstillende for såvel det danske arbejdsmarked som for de enkelte praktikanter, der ikke modtager reel uddannelse under deres ophold.

Derfor er der et klart behov for at få strammet op på regelsættet vedrørende praktikanter for tredjelande. Skal det lykkes, må vi have klarhed over, hvor mange der reelt kommer til landet, hvornår de rejser ind, og tilsvarende hvornår de forlader landet. Ligesom det bør fremgå, hvor og hos hvem den enkelte er praktikant.

Udgangspunktet for disse unge må også være, at de garanteres, at praktikstedet er godkendt i Danmark, og at de sikres det uddannelsesmæssige udbytte, ved at der foreligger en uddannelsesplan for den enkelte unge.

De faglige fællesudvalg (arbejdstager- og arbejds-giverorganisationerne) har i dag kompetencen i forhold til danskere under uddannelse, derfor vil det også være naturligt, at de får tillagt samme kompetence i relation til unge fra tredjelande.

Udgangspunktet for at tage disse unge til Danmark i praktik er, at det skal være et led i deres uddannelse. Derfor bør det også sikres, at de reelt er under uddannelse, ved at der stilles krav om, at der foreligger gyldigt bevis på, at de er under pågældende uddannelse. En sådan dokumentation for påbegyndt uddannelse er relevant både for at undgå omgæelse og for at lægge en uddannelsesplan med et relevant fagligt indhold. En sådan ordning kunne tænkes gennemført, hvor de danske myndigheder i samarbejde med tredjelandes relevante myndigheder får udfærdiget sikre udvælgelses- og godkendelsesprocedurer, som kan danne grundlag for tildelingen af en praktikplads.

Tilsvarende er det vigtigt at sikre, at de unge får mest muligt ud af praktikopholdet. Derfor bør der være en begrænsning på højst 2 praktikanter pr. virksomhed ad gangen. Ligesom det ikke skal være muligt at flytte praktikanterne rundt mellem flere arbejdsgivere som billig arbejdskraft.

På samme måde som vi sikrer, at der skal være ordnede løn- og arbejdsforhold for vores unge under uddannelse, må det være en forudsætning, at parterne i de faglige fællesudvalg bliver ansvarlige for, at disse unge fra tredjelande også sikres en ordentlig uddan-